

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วจนลีลาของภาษาสือของสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเด่นทางภาษาของทำเนียบภาษาสือของไทย และวิเคราะห์คุณลักษณะภาษาสือที่สะท้อนจากลักษณะเด่นทางภาษาที่พบ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการรายงานข่าวและโฆษณาจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ดำเนินการวิเคราะห์ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ตามแนวทางการวิเคราะห์ของไบเบอร์และคอนราด (Biber and Conrad 2009) โดยศึกษาลักษณะทางภาษาและเปรียบเทียบความถี่ที่ปรากฏกับข้อมูลทำเนียบภาษาอื่นที่มีอำนาจในสังคมไทย ได้แก่ ทำเนียบภาษากฎหมาย ทำเนียบภาษาวิชาการ และทำเนียบภาษาการเมือง

ผลการศึกษาพบว่า ภาษาสือของไทยมีคุณลักษณะ 5 ประการ ได้แก่ ความเที่ยงตรง การปิดบังอำพราง ความสั้นกระชับ ความเป็นอัตวิสัย และการชี้แนะ แต่ละคุณลักษณะมีลักษณะทางภาษาเป็นตัวบ่งชี้ ดังนี้ คุณลักษณะเที่ยงตรง มีตัวบ่งชี้ 2 ตัว ได้แก่ ตัวเลข และ ชื่อเฉพาะ คุณลักษณะปิดบังอำพรางมีตัวบ่งชี้ 6 ตัว ได้แก่ การใช้อุปสรรคเชิงมนทัศน์ การใช้ประโยคกำกวม การไม่ระบุแหล่งที่มาหรือผู้กระทำอย่างชัดเจน การให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน และการทำให้ดูเป็นเรื่องเล็กน้อย คุณลักษณะสั้นกระชับ มีตัวบ่งชี้ 2 ตัว คือ การใช้ประธานสุญญรูป และการใช้อักษรย่อ คุณลักษณะความเป็นอัตวิสัย มีตัวบ่งชี้ 3 ประเภท ได้แก่ กริยาแฝงแสดงอารมณ์ คำกริยาแสดงความรู้สึกและการประเมินค่า คำกริยาแสดงคุณลักษณะ และ คำวิเศษณ์แสดงคุณลักษณะ ส่วนคุณลักษณะชี้แนะแสดงทางตรงผ่านคำสั่งและทางอ้อมผ่านกริยาชี้แนะ

คำสำคัญ: ภาษาสือ, ทำเนียบภาษา, วจนลีลา, คุณลักษณะ, ตัวบ่งชี้, อำนาจ

ABSTRACT

The research entitled, "A Stylistic Analysis of Thai Media Language" aims at analyzing prominent linguistic characteristics of media language and attributes of media style as reflected from the linguistic feature. The researchers collected data from news reports and advertisements from radios, televisions and newspapers. Following Biber and Conrad (2009), both qualitative and quantitative analyses were done. Media language attributes were examined in comparison with other registers of power in the Thai society; namely, legal language, academic language and political language.

Five media language attributes were found; namely, precision, hedging, conciseness, subjectivity, and directives. Each of these attributes could be illustrated with linguistic features. Precision was reflected by two linguistic markers; namely, numbers and proper names. Six linguistic features were found to illustrate concealing. They are: conceptual metaphors, ambiguity, unspecified source or actors, insufficient information, and making (it) trivial. Conciseness was reflected by two markers: null subjects and abbreviations. Subjectivity was reflected by four linguistic markers; namely, verbs denoting emotion, verbs denoting feelings and evaluations, and attributive verbs and adverbs. Directives could be illustrated directly through imperatives and indirectly through various directive verbs in declarative sentences.

Key words: *media language, register, style, attribute, linguistic marker, power*